

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1512/05
15.06.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vojimira Cvijovića, predsednika veća, Branislave Apostolović, Jovanke Kažić, Milomira Nikolića i Ljubice Jeremić, članova veća, u parnici tužilje - protivtužene AA, protiv tuženog - protivtužioca BB, čiji je punomoćnik CC, advokat, radi razvoda braka, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Subotici Gž.969/04 od 14.12.2004. godine, u sednici održanoj 15.6.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Subotici Gž.969/04 od 14.12.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Bačkoj Topoli P.404/04 - 10 od 8.9.2004. godine stavom prvim izreke razveden je brak tužilje - protivtužene i tuženog - protivtužioca koji je zaključen u KK 9.2.1988. godine po tekućim brojem 1/1988. Stavom drugim izreke zajedničko dete stranaka DD rođen 6.6.1989. godine poverava se na dalje čuvanje i vaspitanje njegovom ocu, a zajednički sin stranaka EE rođen 9.12.1995. godine poverava se na čuvanje i vaspitanje njegovoj majci. Stavom trećim izreke lični kontakt između maloletne dece i roditelja odvijaće se tako što će prvog i trećeg vikenda u mesecu maloletni DD odlaziti u domaćinstvo majke i brata u terminima od petka u 16 sati do nedelje u 16 sati. Svakog drugog i četvrtog vikenda u mesecu od petka do 16 sati do nedelje u 16 sati maloletni EE će boraviti u domaćinstvu oca, zatim za vreme verskih i državnih praznika viđenje će se odvijati naizmenično prvog i drugog neradnog dana u vremenu od 10 do 18 sati za vreme letnjeg i zimskog školskog raspusta deca će boraviti zajedno polovinu raspusta kod majke a polovinu dela kod oca. Stavom petim izreke odbijeni su kao neosnovani tužbeni i protivtužbeni zahtev radi poveravanja oba deteta majci odnosno ocu i obavezivanju drugog roditelja na plaćanje dečjeg izdržavanja. Stavom šestim odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove.

Odlučujući o žalbi tuženog Okružni sud u Subotici je presudom Gž. 969/04 od 14.12.2004. godine delimično uvažio žalbu tuženog pa je prvostepenu presudu u delu odluke u kojoj je zahtev tužbe i protivtužbe radi obavezivanja drugog roditelja na plaćanje dečjeg izdržavanja odbijen i u pogledu odluke o troškovima parničnog postupka ukinut i predmet se u tom delu vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje, a u preostalom delu žalba tuženog je odbijena kao neosnovana i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv navedene drugostepene presude tuženi - protivtužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava. Pod revizijom je samo odluka o poveravanju maloletnog EE koji je poveren na čuvanje, vaspitanje njegovoj majci AA.

Ispitujući pobijanu presudu presudu u smislu čl.386. ZPP, Vrhovni sud je našao da je revizija tuženog neosnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.2. tač.11. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti a nema ni bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.2. tač.14. ZPP, jer su izreke pobijanih presuda jasne i razumljive, ne protivureče same sebi niti razlozima presude, sadrže sve razloge o odlučnim činjenicama tj. nema nedostataka zbog kojih se ne mogu ispitati.

U pravnosnažno okončanom postupku utvrđeno je da je brak stranaka zaključen 19.3.1988. godine, da su u braku rođeni sinovi: maloletni DD 6.6.1989. godine i maloletni EE 9.12.1995.godine. Za vreme trajanja braka stranke su živele najpre u domaćinstvu majke tuženog, a nakon toga u jednom konformnom stanu koji je više nalik prinudnom smeštaju. Bračni odnosi parničnih stranaka su duže vreme bili ozbiljno i trajno poremećeni zbog alkoholizma tuženog koji je u takvom stanju agresivan prema svojim bližnjima. Svađe i nesuglasice među roditeljima imale su negativan uticaj na njihovu maloletnu decu koja su se podelila i u privrženosti roditeljima. Stariji sin je izjavio da ne želi biti sa majkom jer nju okrivljuje za raspad porodice, dok je mlađi sin izuzetno vezan za majku. Tužilja je napustila domaćinstvo 10.1.2003. godine, decu sa sobom iako je to želela nije uspela povesti zbog protivljenja tuženog i starijeg sina a iz istih razloga u međuvremenu nije uspela ostvariti redovan kontakt sa svojom decom. Tužilja je sada bez zaposlenja i bez redovnih prihoda, a preko tržišta rada prima mesečnu naknadu zarade, pomažu joj roditelji i njihova kuća je dovoljno udobna i prostrana da u njoj mogu živeti tužilja i njena deca. Tužilja je po zanimanju ženski frizer. Tuženi radi u "GG", njegova mesečna zarada iznosi oko 5.000,00 dinara i živi u stanu na _____ kome su stranke živele do raskida zajednice života. Prema mišljenju stručnog tima psihologa, pedagoga, socijalnog radnika i pravnika, i tužilja i tuženi poseduju osnovne elemente sposobnosti da adekvatno brinu o deci, odnosno da tužilja adekvatno brine o mlađem sinu obzirom na dobnu

podobnosti da adekvatno brine o deci, odnosno da tužija adekvatno brine o mlađem sinu obzirom na dobru emocionalnu vezi i dob deteta i da je opravdano rešenje i u interesu maloletnog deteta. Takođe, tuženi ima dobar stav prema roditeljskoj funkciji, njegova emocionalna veza je posebno dobra sa starijim sinom ali je adekvatna i sa mlađim, pa je prema timskom zaključku Centra za socijalni rad predloženo da sud maloletnog DD poveri njegovom ocu na čuvanje i vaspitanje a maloletnog EE majci na dalje čuvanje i vaspitanje, i predloženo održavanje ličnih kontakata roditelja i dece.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su maloletno dete parničnih stranaka EE poverili na čuvanje i vaspitanje njegovoj majci.

Članom 3. st.1. Konvencije o pravima deteta koja je ratifikovana 1990. godine ("Službeni list SRJ" br.15/90), predviđeno je da u svim aktivnostima koje se tiču dece, bez obzira da li preduzimaju javne ili privatne institucije, od prvenstvenog značaja su najbolji interesi deteta. Stavom 2. istog člana predviđeno je da se detetu obezbedi takva zaštita i briga koja je neophodna za njegovu dobrobit uzimajući u obzir pravo i obaveze njegovih roditelja ili drugih lica koja su za dete odgovorna. Ovakva obaveza predviđena je čl.130. Zakona o braku i porodičnim odnosima po kome su sud i organ starateljstva koji donosi odluku o poveravanju deteta dužni da se rukovode prvenstveno interesima deteta. Odredbom čl.125. Zakona o braku i porodičnim odnosima je propisano da sud u bračnom sporu presudom kojom se brak razvodi odlučuje o čuvanju i vaspitanju maloletne dece, ako se roditelji nisu u ovome sporazumeli i ako njihov sporazum ne odgovara interesima dece sud će pošto pribavi mišljenje i predlog organa starateljstva ispita sve okolnosti i odluči o poveravanju dece na čuvanje i vaspitanje. Sud istom presudom uređuje način održavanja ličnih odnosa deteta sa roditeljima koji vrše roditeljsko pravo ako ga dugi roditelj u tome sprečava ili ako ceneći sve okolnosti slučaja nađe da je to potrebno radi zaštite deteta.

U konkretnom slučaju, Vrhovni sud nalazi da su pravilno ocenjeni interesi maloletnog EE, kada je doneta odluka da se dodeli na čuvanje, negu i vaspitanje njegovoj majci AA. Tako odlučujući imali su u vidu sve okolnosti, a naročito mišljenje Centra za socijalni rad, uzrast deteta kao i sve objektivne okolnosti kao što su ekonomske, zdravstvene i stambene prilike roditelja, pa je pobijana odluka u svemu pravilna i zakonita u smislu čl.125. Zakona o braku i porodičnim odnosima.

S toga su neosnovani navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava, a ostalim navodima revizije se napada utvrđeno činjenično stanje koje se u smislu čl.385. st.3. ZPP, revizijom ne može pobijati.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci, na osnovu čl.393. ZPP.

Prema odredbi čl.491. st.4. ZPP ("Službeni glasnik Republike Srbije" br.125/04, koji je stupio na snagu 23.2.2005. godine), Vrhovni sud je odlučujući o reviziji tuženog primenio odredbe ZPP koje su važile do stupanja na snagu navedenog zakona.

Predsednik veća – sudija

Vojimir Cvijović, s.r.

Za tačnost otpavka

dm